

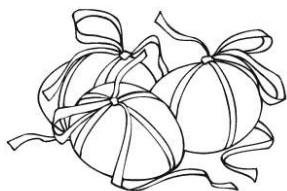
Áldott, békés húsvétot kívánunk minden kedves olvasónknak!

Tombola

Pro Genius Egyesület tombolajegyeket bocsátott ki Agricola Lídia (1914-1994) egyik festményének kisorsolására. Az 1965-ben készült, 95x75 centiméteres olajfestmény felbecsült értéke 5000 lej. Tombolajegyek 10 lejes áron kaphatók a Bányavidéki Új Szó szerkesztőségében, a Teleki Magyar Házban, Compact áruházban (Bukarest sugárút 5. szám), a Bukarest sugárúti C minút Center (a Nyomdával szemben) 46. számú üzletében, valamint hétfőtől a máramaroszi RMD Sz-székházban is.

A befolyó összeget a Bányavidéki Új Szó államadosságainak törlesztésére fordítjuk.

Az 500 jegyből egy nyer.

A feltámadás szent üzenetének jegyében kívánok minden nagybányai és Nagybánya környéki magyarnak békés, áldott ünnepet!

Ludescher István, a Nagybánya központú területi RMD Sz-elnöke

A feltámadott Úr Jézus szavaival köszöntöm Koltó község minden polgárát:

„**BÉKESSÉG NEKTEK**” és kívánok mindannyiuknak áldott, békés húsvéti ünnepet.

Csendes Lajos polgármester

Fotó: ktma

Tiltakozó akció a Megyeháza előtt

Hol lesz, hol nem lesz szemétkerakó?

Hétfőn délelőtt mintegy 150 koltói, erdélyi aranyosi, saji és izakonyhai polgár tiltakozott a nagybányai Megyeháza épülete előtt a településeik közvetlen szomszédságába tervezett szemétkerakók megépítése ellen.

A magyarok által lakott Koltó polgárainak a tiltakozását, akárcsak az aranyosiakét az váltotta ki, hogy bár településükön hivatalosan nem építenek szemétkerakót, telkeiktől, házaiktól alig pár száz méterre mégis lesz ilyen. A tervek szerint ugyanis a telep a kérdéses földterületet

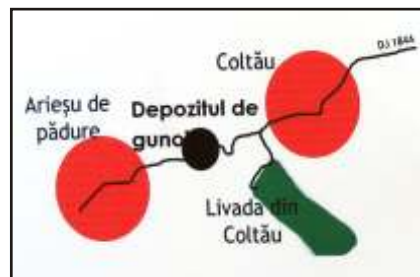
biztosító és a beruházásból közvetlenül hasznot húzó Lénárdfalva határába építenék, kilométerekre a községközponttól, de alig néhány kilométerre Koltótól és Erdély aranyostól.

A Megyei Tanács elnöke, Mircea Man megpróbálta elcsúsztatni a - folytatás a 2. oldalon -

Köszönjük!

Az Új Szó megmentését célzó felhívásunkra sokan jelentkeztek, biztosítottak lehetőséget szerinti támogatásukról. Többek között a Duna Televízió, a Kolozsvári Televízió, valamint a nyíregyházi televízió munkatársai is felkerestek bennünket. Ugyanakkor Balázs Katalin, a Hargita Népe szerkesztője, nagybánya.ro - Pintér Zoltán, illetve a nagybányai TL+ magyar adása - Darnai Árpád is felajánlotta segítségét, akárcsak a színvonalai RMD Sz-szervezet. Köszönjük mindannyiuknak, reméljük, közösen sikerül megoldást találni a Bányavidéki Új Szó további kötetésére.

Lapzártáig a következő adománygyűjtések összege: név nélkül (400 lej), Kállay Éva (150 lej), Szaniszló József (100 lej), név nélkül (50 lej), Dan Ádám (50 lej), Miklós Csaba (100 lej), Lévy Boglárka (30 lej), Diénes Áron (1000 lej), dr. Valdmán István (100 lej), Kiss József (1000 lej), dr. Hadnagy fogorvosi rendelő (50 lej), Kolozsvári István (100 lej), Nemes András és Nemes József (200 lej), Leitner Zsuzsanna és Puklus Zoltán - Németország (200 euró), Rákóczi Béla (50 lej), Gergely Gyula (50 lej), Makaricz Katalin (100 lej), Jurasics Klára (100), Mike Gyula (100), Hidegkuti Erzsébet (100), Horváth Attila (100 lej), Dudás Gyula (10 ezer forint), Koppányi Mária (100 lej), András Zsófia (100 lej), név nélkül (100 euró), név nélkül (50 lej), név nélkül (100 lej), Kaszta András (100 lej), név nélkül (50 lej), Nagybányai Magyar Baptista Egyház (200 lej), Kiss Mária Katalin (10 ezer forint), Pasca László (100 lej), a színvonalai RMD Sz-szervezet (folytatás a 10. oldalon)

A Hegyvidéki Nemzetközi Művésztelep Nagybányán

Húsvét előtt nyitja meg kiállítását a nemzetközi alkotótábor

(BÚ Sz-információ) Holnap, szombaton pontosan délelőtt, 12 órakor nyitja meg nagybányai kiállítását a Hegyvidéki Nemzetközi Művésztelep. A budapesti művésztelep egy évtizeddel ezelőtt alakult. A magyar főváros XII. kerületében, a Csörsz utcai Művészeti Központban szervezett tematikus táborokat elsősorban külföldi képzőművészek látogatják, így a Kárpát-medencei településeire meghívott magyar alkotók is.

A nagybányai tárlat – amelynek köszönhetően a látogatók átfogó képet kaphatnak a művésztelepen született alkotásokból – holnap nyílik a festőtelepi kiállító csarnokban, Györi Csaba szobrászművész szervezésében. A válogatást Breznay András, a művésztelep vezetője végezte. A kuvaiti, bulgáriai, magyarországi, erdélyi, kárpátaljai, német, francia, lengyel, szlovák, orosz, olasz, szerb, osztrák és tengerentúli szobrászok, festők és grafikusok körében a nagybányaiakat Bitay Zoltán és Györi Kinga képviseli.

A tárlatot Dudás Gyula festőművész fogja megnyitni és április 25-ig látogatható. Szeretettel várják az érdeklődőket! (david)

Ámbrók Miklós: Húsvét

Áldott húsvétot, békés, nyugodalmat kívánok minden Máramaros megyei magyarnak, a Történelmi Máramaros területén és a Gutinon innen élő magyar választópolgároknak egyaránt!

Béres István RMD Sz-es parlamenti képviselő

Teleki Magyar Ház

Táncház és tojásírás Koltón

Koltón, a *Teleki Sándor* hagyomány-
r z pincében **2010. április 2-án, pén-
teken 17.00 órakor Bencze Attila** írá-
nyításával írott húsvéti tojásokat készí-
tenek a táncházak. Mindenki két ke-
mény tojást készíthet el. Ezt követ en
vendégoktatóink, *Sz. ke Bertalan* és *Cso-
ma Zsuzsa* vezetésével szilágysági, ille-
ve moldvai táncot lehet tanulni. Allan-
dó táncoktatóink, *Hosszú Dávid* és *Pé-
csi Em ke* mez ségi táncot, *Tamás Er-
zsébet* népdalokat tanítanak. A nagy-
pénteki táncház szabad táncos zárul.
Mindenkint szeretettel várnak! (*Tamás
Erzsébet*)

**Nagypénteki
zarándoklat a
Kereszthegyre**

Ismét megszervezi hagyományos
nagypénteki, kereszthegyi zarándoklat-
tát a nagybányai *gróf Teleki Sándor*
cserkészcsapat. **Találkozó és indulás
11.00 órakor, a Teleki Magyar Ház-
tól.** Szeretettel várják a csatlakozni vá-
gyókat!

Írott húsvéti tojások

Díszítse otthonát az ünnepen írott hú-
svéti tojásokkal! *Török Éva Cecília* szat-
mári kézm ves mesterien díszített al-
kotásai még megvásárolhatók a *Teleki
Magyar Házban!* Érdekl dni, vásárol-
ni lehet **ma és holnap délután**, amed-
dig a készlet tart.

Rövid hírek

* **Társaságra vágyók Klubja** –
ma délután 17.00 órától is a *Teleki
Magyar Házban* találkoznak a klub tag-
jai. Az érdekl d ket, életkortól függet-
lenül, továbbra is szeretettel várják a
pénteki találkozókra, közös programok-

ra. Információ, jelentkezés, javaslatok:
0362-417907; 0771-782714.

* **A táncház a jövő héten kivéte-
lesen nem hétf n, hanem kedden 18.00
órától lesz,** a *Teleki Magyar Házban*.
Táncázás könyvecskéteket ne hagy-
játok otthon és cserecip t is hozzatok
magatokkal. Ne feledjétek: legh sége-
sebb táncházaink között a táncházi-
dény végén ingyenes résztvételt sorsol-
unk ki a júliusi választói kézm ves és
táncbörbe!

* **A gyógytorna a jövő héten elma-
rad! Legközelebb április 13-án, ked-
den 17.45 órától várjuk** a nagybányai
ASPOR csoport tagjait és az új érdekl
l d ket!

* **Olvass nekem** – Ha szeretsz ol-
vasni, zenét hallgatni, másokkal beszél-
getni, Neked szólnak az „Olvass nekem”
alkalmak. Találkozunk minden második
szerdán 16 órakor – **legközelebb áp-
rilis 14-én** – a *Teleki Magyar Házban!*

**Angol és német
nyelvtanfolyamok**

Megkezd dött az **angol tanfolyam**
a *Teleki Magyar Házban*, a következ
órarend szerint:

- csütörtök 16.00-17.30 óra között kezd k
- csütörtök 18.00-19.30 óra között haladók.

Tanfolyamvezet : *Dejerán Melinda*.
Folyamatban lév **német nyelvtan-
folyamunkhoz** is lehet még csatlakozni:
- hétf n 14.15-15.45 óra között a ha-
ladó, 16.00-17.30 óra között a kezd
csoport tagjainak van minden héten német
órája, *Bogya Emese* vezetésével.

Információ személyesen a *Házban*,
vagy a 0262-212668 telefonszámon (dél-
után).

**Nagypénteken is lesz
fogadóóra**

Béres István parlamenti képvisel
ma délután 10-13 óra között is várja
a *Teleki Magyar Házba* a kedves nagy-
bányai és környékbeli választókat.

**Hol lesz, hol nem lesz
szemétkerakó?**

- folytatás az els oldalról -

az indulatokat, mondván, hogy amíg
funkcióban van, nem fogja megenged-
ni, hogy egyetlen Uniós szabályt is meg-
szegjenek. Természetesen ez nem fegy-
verezte le a tömeget, amelyik el ször
csak közvetlenül, választott képvisel k
közvetítése nélkül volt hajlandó tárgyal-
ni. Ekkor a tanácselnök megígérte, hogy
húsvét után ellátogat az érintett telepü-
lésekre, hogy a helyszínen vitassák meg
a dolgokat, de ez sem hatotta meg a je-
lenlév ket. Ugyanakkor - tudván, hogy
a tiltakozók között sok a magyar nem-
zetiség -, magyarországi városokkal
példálózott, persze még kevesebb ered-
ményel.

Végül a felek csak tárgyalóasztalhoz
ültek, aminek az lett az eredménye, hogy
a tanácselnök megígérte: más helyet ke-
resnek a tervezett hulladéklerakók szá-

mára, vagy egyáltalán nem építik meg
azokat. Ez utóbbi esetben azonban a me-
gye elveszíti a nem éppen csekély összeg
Uniós támogatást. Ugyanakkor meg-
állapodtak arról is, hogy másnap nyil-
vános vitát szerveznek az ügyben, a lé-
nárdfalvi polgármesteri hivatalban.

(tamási)

Deák László felvétele

Az Ön lapja

Elköltöztünk a LIGET BEJÁRATÁHOZ
- Victoriei utca 8. szám,
a buszmegálló mellett.
Szeretettel várunk mindenkit!

A liget bejáratánál és a Kaufland parkolóban

Nagybánya, Unirii sugárút 5. sz.
tel. 0262-221038
0362-802011
www.mara-tour.ro
(A Máramaros áruház
autóparkolójával szemben)

**KELLEMEK
HÚSVÉTI
ÜNNEPEKET!**

Sielés Ausztriában, Szlovákiában
156 eurótól, 7 éjszaka félpanzióval

Különleges ajánlatok
India, 9 nap félpanzióval 595 eurótól
Kína, 11 nap 1095 eurótól

25%-os kedvezmény, ha március 31-ig feliratkozik
Antalya, Korfu, Kréta, Kos, Rhodos, Egyiptom,
Tunézia - utazás repülővel Kolozsvárról

Üjdonság
Heti üdülés Hajdúszoboszlón
175 eurótól, 7 éjszaka félpanzióval és utazás

Fekete-tenger partján Romániában és Bulgáriában
20%-os kedvezmény,
ha március 31-ig feliratkoznak

Heti pihenés romániai gyógyfürdő központokban
270 lej 6 éjszaka

10 nap gyógyfürdőn
9 éjszaka teljes ellátással 650 lej

Repülőjegyek bárhova és bármely légitársaság
járataira

Egyházi hírek

* Vasárnap 13 órától **unitárius
ünnepi istentisztelet** az evangélikus
templomban.

* **A hagyományos református
gyülekezet** jótékonyági batus bált
szervez április 5-én, húsvét máso-
dik napján, du. 6 órától a gyüleke-
zeti házban, melynek bevételét az é-
pül új parókia munkálataira for-
dítják. Belépési díj feln tteknek 10
lej. Mindenkint szeretettel várnak! (*Mi-
hály Lehel* lelkipásztor)

**Az Iskola Alapítvány
felhívása**

Az idei tanévt l a 14 év fölötti
kiskorúak esetében a nevelési-okta-
tási pályázati csomaghoz kötelez en
csatolniuk kell a kiskorú személyya-
zonossági igazolványa mellett, a szü-
letési bizonyítvány fénymásolatát is.

MMG Kft.

Hera u. 10. sz., tel. 0262/218021,
218072, 0720530066.
e-mail: mmgbatamare@yahoo.com

TERVEZ ÉS KIVITELEZ:

- Gáz, fűtés és vízszelési rendszereket.
- Vízellátási és szennyvízelvezető rendszereket.

GYÁRT ÉS FORGALMAZ:

- Polietilén - acél hővezető csövek, gáz, víz és
és szennyvízelvezető hálózatokhoz.
- Tipizált polietilén gázvezetők - RISER
- MMG típusú gázszabályzó - mérő állomások,
kisfogyasztói használatra.
- KHS típusú gázszabályzó, 10-200 köbméter közötti
szabályozótartományval
- GÁZGÉP típusú, kompaidd gázszabályzó - mérő
állomások, nagyfogyasztói használatra.
- PAKOL.F. típusú, földgázzal működő, vírröcsen és
fűtőcső sugárzó hőszabályzó.

Húsvét és hagyomány

A húsvét a keresztény egyház legnagyobb ünnepe, Krisztus feltámadásának emléke.

A húsvét ünneplése már nagyszombat délutánján megkezdődött. Megszóltak a harangok és a katolikus falvak népe körmenetben vett részt. Régen az ünnep egész keddig, húsvét harmadnapjáig tartott.

Főzni-sütni is kellett húsvétra. Az ünnep egyik díszje a cifrára fonott, nagy kalács volt. Ha kenyérré nem jutott már búzaliszt, ehhez minden háznál volt félretéve egy kevés, hogy szép fehér, foszlós legyen.

A húsvéti határkerülés századunkig fennmaradt szokás volt: a falu lakói körmenetben körüljárták a határt, megnézték a vetést, b termésként imádkoztak. A határ megkerülésével – mágiával – óvták a vetést a gonosztól, jégverést l.

A régi húsvét egyik legszebb eseménye az ételszentelés. Katolikus vidékeken a délelőtti misére gondosan elkészített, cifra kendővel letakart kosárral mentek. Kalács, tojás, sonka volt benne, de olykor tormát, kolbászt, vaját is vittek. Régebbi századokban az is szokás volt, de ez ma is jelen van, hogy levágott bárányt szenteltek. A pap megáldotta az ételeket. Ezeknek az elfogyasztásával kezdődött újra a húsos étkezés a hosszú böjt után. A szentelt ételek fontosságát mutatják a hozzájuk fűzött híedelmek is. Siettek velük hazafelé, mert úgy vélték, hogy aki elszőr ér haza a tele kosárral, az lesz az első mezei munkában is.

Az ünnepélyes húsvéti ebédnél együtt ült az egész család a terített asztalnál. Az ételmaradékokat gondosan megürizték. A kalács morzsáját jó volt tőzbe dobni, hogy megvédje a házat a villámcsapástól vihar idején. A sonka csontját a szőlő közé tették, a tojáshegyet a káposztáskertbe szórták, a szentelt ételeknek még a maradékát is tisztelték.

A keresztényül k szombaton vagy vasárnap ajándékokat küldtek a gyerekeknek: hímes tojást, esetleg új ruhát. A gyerekek új ruhában vettek részt a templomi ünnepségeken.

A fiatalság a húsvéthéft várta a legnagyobb örömmel. Az egész falu kedves szórakozása volt a locsolás. Hogy ez hogyan történt régen, arra a húsvéthé-

fé régi neve emlékeztet: a kalendáriumokban vízbevetés vagy vízhányó hétfő néven jegyezték be. Ha nem is dobálták mindig vízbe a lányokat, jól nyakon öntötték őket a kútba merített vödörrel a bandába verődött legények. A lány sikoltozhatott, tettehetette, hogy fél, de kimaradni a locsolásból elég nagy szégyent jelentett volna.

A régi Csík megyében vagy a Nyírségben, a lányok kedden visszaadták a kölcsönt, meglocsolták a legényeket. De leginkább a hímes tojás volt a fizetség meg egy kis bor vagy pálinka és süte-

mény, amivel illet megkínálni minden háznál az oda látogató legényeket. Kisebbségi fiúk régen nem is igen jártak locsolni, inkább keresztanyjukat mentek meglátogatni, ott várta őket a festett tojás.

A locsolkodás eredetileg termékenységszimbólum szokás volt. Az életadó vízzel való leöntés, vagy a vízbe merülés sokfelé, Európa ókorából ismert szokásban jelentett újjászületést, termékenységet.

sal kellett fizetni a legényeknek, ezzel váltották meg magukat az újabb korbácsütésektől.

A húsvét nagyhete a tavaszi nagytakarítás ideje. Addigra már minden rendes háznál vége a szövésnek, az osztóváták kidobódnak. Friss meszelés és tapasztás illata érzik a faluban.

A fiatalság számára a kezesek ezen a héten fogadták meg az újszülött Szentmihálynapig, nyáritánc céljára a muzsikásokat és a megfelelő nek tartott csört, amelyben nyárhosszat táncoltak. Húsvétkor már a szabad csörtben kezdődött meg a tánc. (Ma már legtöbbször helyen a kultúrotthonon vette át ezt a szerepet.) A nagylegényeknek húsvétkor nem járt semmi ajándék az öntözésért, csak a táncban a ragyogó leánymosoly.

A gyerekek szagos szappannal illatosított vízzel járták az utcákat, a lányok házakat és mint akiknek az a piros tojás "kijár", hetykén követelték a húsvéti rigmust:

"Húsvét másodnapján

Mi jutott eszembe,

Cukros vízipuskát

Vettem a kezembe.

Elindultam vele

Pirostojást szedni.

Lányok, lányok, ha nem adtok,

Meg foglak öntözni."

A gyerekek a tojás gyűjtése után összecapták (törelsezték) a két tojás végét s akinek a tojása eltört a másikat, az elnyerte és megette az eltört tojást.

Húsvét másodnapján muskátli-virág-ból tette az első nyári bokrotát szeretettelje kalapjába a leány, s ettől kezdve minden vasárnap, a nyári tánc megszólalásig.

Ma már sajnos sok régi szép szokás kivesz ben van, a gyerekek ritkán úgy ahogy, de még is bolti illatos vízzel járnak, s igen jó néven veszik, ha a tojás mellé pénzt is kapnak a ház asszonyától.

A "Képes magyar néprajz" nyomán összeállította:

Romok Márta, 2010 húsvétjára

Rendkívüli nagybányai képzőművészeti tárlat Szegeden

Szegeden, a Tiszán innen, ahol 2010. március 26-án adták át a világhírű óriás-Aquapark egyik legújabb részlegét, pár tíz méterre a Tisza-híd Torontál-téri hídfőjénél, a lakosok által Újszegedként ismert városrészben található egy takaros Rendezvényház (nálunk felé kultúrháznak mondanánk). Nos, az említett nap délelőttjén nagy volt a nyüzsgés-forgás a házban.

Molnár Csaba igazgató egy nagybányai csapatot fogad. A team, Vés Ágoston vezetésével és néhány tucat festménnyel érkezett Szegedre. Elhozták a „Kortárs Nagybányai tájképfestéskötet”-ként meghirdetett kiállítás anyagát. Természetesen a Vés Ágoston, Munkácsi-díjas festőművész által szervezett és vezetett magyarláposi, majd újabban felsőbányai festőtábor anyagából válogatott néhány alkotás érkezett Csongrád megyei fővárosának kulturális központjába. Molnár Csabától, a központ igazgatójától megtudhattuk, hogy maga a Ház, nonprofit Kft-ként működik, igencsak közismert és nagy tekintélynek örvendő nemcsak Szegeden vagy Csongrád megyében, hanem országos szinten is. A Ház maga tele élettel, egymást érik a rendezvények: csak úgy röviden elmondjuk, hogy az ebben a tudósításban szereplő, és a Vés Ágoston által vezetett Nagybányai Tájképfestéskötet anyagából válogatott anyag kiál-

lításának március 26-án 18 órára hirdetett megnyitójára mellett szinte párhuzamban több kulturális tevékenység is várta a közönséget. Csak a nevezett időszakban több és főleg szélesebb nézőközönséghez szóló tevékenység volt folyamatban itt: a nagyváradi Lilliput Társulat a „Csillaglép Csodaszavas” regéjével szórakoztatta a gyermekeket, de más érdeklődők sem unatkozhattak: például Jordán Tamás József Attila estje, vagy „Othonteremtésben a szülőföldön”, „Kalandozás a történelmi Magyarország borvidékein” és a Szegedi Paprika Fesztivál és Csongrád megyei Paprikás elnevezésű sorokat említhetnénk a márciusi kínálatokból. De térjünk rá a nagybányai tájképfestéstelepi kiállítására. A háziak nevében Ambrus Mónika és Krisztin Róbert kiállítás-szervezők foglalkoztak a nagybányai csapattal, illetve magával a rendezvény előkészítésével, a festmények elrendezésével. A tárlatot Vés Ágoston nyitotta meg,

majd Magyar Anna, a Csongrád Megyei Közgazdasági elnöke mondott köszöntő beszédet. Ezek után a népes érdeklődő-sereg megsemmisítette a 34 kiállított festményt, és közvetlen, nyílt párbeszéd alakult ki a kiállítók képviselői és a helybeli közönség között. Később a kiállítóhall mellett eladóterembe gyűltek a nézők, ezúttal meghallgatni Vés Ágoston profi módon eladott és vetített vel illusztrált, izgalmas értekezését a régi Nagybányai festőiskola történetéről.

A tárlat április 11-ig tekinthető meg.

Farkas E. Zoltán

Programok a máramarosszigeti Hollósy Házban

2010. április 6-án:

11-12 óra között ismét lesz **ba-ba-mama klub**. További anyukák csatlakozását várjuk.

2010. április 10-én:

Változás!!! Ezentúl 14-15 óra között lesz az **egészségmegnyitó, frissítő torna**. Az órát Láber Norbert gyógytornász tartja. A belépés ingyenes. Ajánlott a kényelmes ruha. Minden óra előtt ingyenes vérnyomásmérés van!

15-17 óra között tartjuk a **néptáncoktatást** a nagynoknak és kicsiknek egyaránt.

17.30-18.30 óra között **DOWH relaxációs táncra** várunk minden érdeklődőn t. A belépés ingyenes. Vezető: Seff Amália. Ajánlott a kényelmes ruha.

Emlékek a múltból, történések a jelenben (1.)

Gondolatok egy kiváló
nagybányai szobrászm vészr l

Kondrák Károly, a kiváló szobrászm vész most lenne 80 éves, ha élne. Sajnos 2002. június 22-én eltávozott az él k sorából. Csak a munkái maradtak az utókor számára, nekem pedig az egymás mellett eltöltött hosszú évek kedves emlékei.

1930. április 6-án született Ószentannán. Édesapja Schmidt Nicholas Miklós diplomata, fizika és számtan szakos tanár volt a szentannai német középiskolában, édesanyja pedig Kondrák Aranka háztartásbeli. Mivel anyai nagypapjának, Konrad der Sonnenstein-nak jólmen k faragó m helye volt, négyéves korában édesanyjával átköltöznek Újszentannára. Itt végzi elemi iskoláit magyarul, a középiskolát pedig németül, németországi tanárokkal.

Mivel anyai ágon egy k faragó dinasztiaiba született, kövek között n tt fel, ez befolyással volt egész életére. Innen, a k faragó m helyb l indul szobrászm vészi pályája.

M vészter l, szobrászatáról négyöt évvel ezel tt már írtam néhány oldalon, dióhéjban már leírtam történéseket l és problémáktól nem éppen mentes m vészi életét, ezért ezt most nem részletezem. Inkább a számára másodlagos dolgokról, a mindennapi életében való történésekr l szeretnék írni. Márcsak azért is, mert ahogy öregszik az ember, „halad a korral”, rájön arra is, hogy életében van fontosabb dolog is a m vészternél: maga az élet. Talán még azok esetében is, akik úgymond, erre teszik fel az életüket.

Szeretnék írni például a magyar nyelvhez, magyar beszédhez, zenéhez való viszonyulásáról. Azért is írnék err l, mert németnek született ugyan (csak a dédnagyanyja volt állítólag magyar), de magát mindig is magyarnak tartotta. Szíve a soproni németsegre és a hazai svábságra olyannyira jellemz módon, szintiszta magyar érzellemmel volt csordultig tele. Reá valóban illettek a kiváló költ t , Reményik Sándor „Mindhalálig” cím versének e gyönyör sorai:

*Mi vagy Te nekem? Szomjamra ital,
Sebemre ír és bánatomra dal,
T z hely, amelyhez térni soh' se késem,
Márvány, amelybe álmaimat vésem.
Át égen, földön, folyón, tengeren,
Rögön, hanton, koporsófedelen:
Szeretlek mindhalálig, nemzetem!*

Persze jól tudom: mindig is a szobrászat volt számára a legfontosabb, de a közelében töltött hosszú évek folyamán arról is meggy z dhettem, hogy általában mindenben szerette a tökéletességet. A tehetség ugyanis mindig a min ségre törekszik. Így volt ez esetében a magyar beszédnél is. Szeretett egyszer en, de helyesen beszélni. És – el kell ismernem – német anyanyelvre, német iskolázottsága ellenére nem volt miért szégyenkeznie. Rendkívüli olvasottságának köszönhet en igen gazdag és változatos szókincsrel rendelkezett, s szerintem a magyar nyelvet is anyanyelvi szinten beszélte. Mégis – ez is szerénységére jellemz – többször határozottan megkért, valósággal megparancsolta, hogy ha bármilyen apró hibát is észlelek az „németes” magyar beszédében, azonnal szóljak, mert tanulni akar.

Szerencsére ezekre az inkább számomra zavaró figyelmeztetésekre csak kezdetben, majd egyre ritkábban került sor. Nagyon jó zenei hallásának köszönhet en németes hangsúlyát is igen hamar korrigálta. Ami pedig zenei hallását, a zenéhez való viszonyulását illeti, ezen én is nagyon meglep dtem. Visszahúzódó, szerény természetét ismerve, nemigen néztem volna ki ezt egy ilyen, durva fizikai munkához, k faragáshoz szokott nagydarab emberb l. Gondolom más sem, mert ez irányú tehetségével nemcsak hogy soha nem dicsekedett, de soha senkinek nem is próbálta azt tudomására hozni. Ezért aztán meglep dve hallgattam, amikor – igaz, nagyritkán – ez a mondhatni félszeg és gátlásos ember egész áriákat képes volt „csak úgy fejb l”, de gyönyör en elfütyülni, ha valamiért jó kedve kerekedett. Ennek el idéz je lehetett a jó munkatempó, vagy egy röpké gondolat, zseniális ötlet, valamilyen formai probléma megoldása az éppen készülend szobron, vagy bármi más, ami t jó kedvre deríthette. Ilyenkor képes volt egész szimfóniákat elfütyülni, eldúdolni. A ritmust, háttérzenét vés ink és kalapácsaink ritmikus zaja szolgáltatta, ez azonban sem t, sem engem egyáltalán nem zavart. Ellenkez leg! Nemeszser hangsúlyozta, hogy ez milyen nyugtató számára. A nehéz fizikai és szellemi munkától terhelten, testileg-lelkileg, idegileg sokszor teljesen kimerülten, még pihenni, szunyókálni is csak akkor tudott igazán, ha a közelében dolgoztam.

Nagyon szerette Bach-ot, Mozartot, de mégis, a legjobban Beethoven V. és IX. szimfóniáját, a Sorsszimfóniát és az Örömmódát szerette fütyülni, dudolászgatni a saját maga és az én nagy kedvtelésemmel.

Kérdeztem is néhányszor: ha már ilyen jó a zenei hallása, miért nem próbálkozott zenei pályával? Hiszen a németeknél nagy hagyománya van ennek, mi több, nagyrészt még itt is k urálják a konzervatóriumokat. Persze az történetét, k faragói dinasztiaiból való származását, szobrászi múltját ismerve, az

ilyen – részemr l is inkább udvariasságból történ – megjegyzéseimet nagy szerényen mindig leintette, mondván, hogy éppen annyira azért nem tartotta magát tehetségesnek. Pedig – mint mondta –, volt egy-két barátja a konzervatóriumból, akikkel együtt szórakoztak és együtt is étkeztek a közös „kantinban”. Mert akkor még ez volt a szokás.

Most pedig az egyik nagybányai román fest m vész mondása jut eszembe: „A m vészeknek már nem is kell kantin, mert egymást eszik.” Milyen nagy igazság!

Visszatérve megboldogult Kondrák barátom zenéhez és zenészekhez való viszonyulásához, a négy-öt évvel ezel tti rövid életrajzban az szobrászi zsenialitását, tökéletességét a híres heged készít mester Stradiváriéhoz próbáltam hasonlítani. Mint írtam, Kondrák a k ben járva-gondolkodva megtalálta a mesteri tökéletességet. volt a k , a k -szobrászat Stradivárija. Legalábbis szerintem.

Persze lehet ezen vitatkozni, filozófálni, kinek-kinek ízlése, hozzáállása és szakmai tudása szerint. De ez nem is baj; a szobrászat amúgy is egy filozófikus m faj, talán az egyik legfilozófikusabb.

Azt is mondhatják egyesek, hogy jön ez most ide? Miért keverjük össze a zenét a szobrászattal?! Nos, egyszer en azért, mert elméletben a grafika után és mellett szerintem talán a zene áll legközelebb a szobrászathoz.

Ami a dolgok szakmai oldalát – a heged készítést és a szobrászatot – illeti, az anyagismeretben és az anyaggal való bánásmódban is nagy a hasonlóság. Mert amilyen nagy tisztelettel és szeretettel, szakmai tudással és elhivatottsággal közeledtek a nagy heged készít mesterek, az Amatik, a Guarnerik, vagy Stradivári a fához, úgy viszonyult Kondrák is a k höz. Ahogyan szerette és ismerte Antonio Stradivarius heged inek alapanyagát, a jávor- és feny fát, ugyanúgy szerette Kondrák is a követ, a márványt. De említhetnék a saját, német fajtájából származó, szobrászi tehetséggel is megáldott pástort, „havasi Krisztusfaragót”, az ugyancsak kiváló heged készít mestert, a tiroli német Jacobus Stainert is. Ahogyan az génjeiben, vérében, hatalmas természetben benne volt a Tiroli Hegyek, a havasok tiszta leveg je, az erd fáiak szeretete, ugyanúgy a Kondrák génjeiben is benne volt a k szeretete. Ahogyan a nagy heged készít mesterek viszonyultak a fához, napokig kerülgették, szaglászták, simogatták, kopogtatták ket, ugyanúgy viszonyult Kondrák is a k -höz, márványhoz.

Sohasem kezdett el valamit csak úgy vaktában. Emlékszem, sokszor is napokig, hetekig nézegette, forgatta, kopogtatta köveit, a szó szoros értelmében beszélgetett velük! Nem sietette ket soha. Hagyta a bennük rejt z formákat megérni, letisztulni. De ha aztán valamelyik rég szem el tt lév márványdarabkája hosszas vajúdás után sorra került, minden porcikájával, minden tudásával azon volt, hogy lelket, életet faragjon belé. Mert csak a jó szobrász tudja igazán, milyen nehéz a kemény k -be, az élettelen anyagba a gondolatot átvinni, megfogalmazni és megformálni.

Mivel tudta, hogy a tiszta formálás és a nemes anyaghasználat nagyon fontos a szobrászatban, sokszor kénytelen is volt keresgélni, tétovázni. Mert sajnos, de való – ahogy mondani szokás: szegény ember vízzel f z –, sokszor be kellett érnie azzal, ami éppen rendelkezésére állott. Magyarán: nem nagyon

volt mi b l válogatnia. Mert nem csak a mai világban, de a múltban sem sok olyan szobrász volt, akinek egy Gyula pápához hasonlítható „menedzser” állt volna a hátánál, lesve minden igényét, kívánságát. Csak keveseknek adatik meg, hogy – mondjuk – akár 18 márványtömbb l választhatja ki a neki éppen megfelelő t. Mi tagadás, Kondráknak meg kellett elégednie azzal a másod-harmad osztályú darabkával, amit olcsón megvehetett, vagy amit néha-néha egy-egy nagylelk k faragótól kapott ajándékba, leginkább bizonyos szakmai tanácsok ellenében. Vagy éppenséggel azzal, amit emezek használhatatlannak vélvén, egyszer en eldobtak. Summázva a kérdést: általában hulladékmárványban dolgoztunk.

Persze korlátai mellett azért ennek is megvannak a maga el nyei. Ezekb l a s r nerezett, az avatatlan szemlél számára koszosnak és csúnyának t n , mások által eldobott márványdarabkákból is lehet szép kisplasztikákat, szobrokat alkotni. Mert nem csak, és nem els sorban az anyag milyensége, nem az anyag értéke, hanem a szakmai tudással hozzáadott szellemi érték által válik valami igazán értékessé. Ennek tudatában nyugodtan mondhatom, ezen a téren nem csak Kondrák barátom, hanem én is mindig azon voltam, hogy a rendelkezésemre álló márványdarabkból a t lem telhet legjobbat kihozzam. Ezért (is) gondolom, hogy a Németh László Elméleti Líceum pályázatára általam megalkotott Németh László márvány portré-szobor megfelel a szakmai elvárásoknak.

Igaz, nem éppen szobormárványból faragtam – enyhén szólva –, de minden szakmai tudással azon voltam, hogy egy ilyen márványban is min ségi munkát végezzek.

Istennek hála, mindez sikerült. A mell-szobor formailag jó, esztétikailag szép, tehát nem dolgoztam hiába. Legalábbis ez a szakemberek véleménye. Mégis, bár a majdnem kétszeres életnagyságú márványszobor a megadott időpontban, 2003-ban elkészült, sajnos még mindig nem került a rendeltetési helyére...

Kása Dávid

-befejezés a következő lapszámomban-

A Víz Világnapja – 2010. március 22.

Vaaau!, avagy Csak tiszta forrásból

Víz Napját ünnepeltek a színérváraljai 2. Számú Általános Iskola magyar tagozatának diákjai és pedagógusai. Igaz, nem március 22-én, amikor a Víz Világnapja hivatalosan van, hanem pár nappal később, pénteken, mivel az említett dátumon szavalóverseny zajlott az oktatási intézményben. Egyébként a váraljai iskolában minden fontosabb, környezetünkkel kapcsolatos eseményt méltóképpen megünnepelnek. Jóformán "el sem párolgott" a Víz Napja, már el is kezdték az el készületeket a Föld Napjának a megünnepelésére.

Az iskolai szint eseményre készülő diákok – egyénileg vagy csoportosan – rajzokat, beszámolókat, Power Point-bemutatókat készítettek, nagy lelkesedéssel, ötletességgel és lendülettel.

Rajzaikban egyesek elvontabb, mások pedig nagyon is realista szemszögből közelítették meg a témát. Így történhetett meg, hogy az utóbbiak alkotásain például olyan hétköznapiak és sajnos megszokottak mondható elemek is feltűntek, mint például az egyik áruházlánc nevével díszített, folyó- vagy tómylenként reklámszatyor. A gyerekek a legapróbb részletekre is

odafigyeltek, ezzel is azt bizonyítva, hogy nem ismeretlenek számukra azok a veszélyek, rossz és káros emberi tevékenységek, beidegzések, amelyek a vízre és ezen keresztül az egész élővilágra kihatással vannak. Olyan rajz is akadt, amit akár "multimédiás" alkotásnak is nevezhetnénk, hiszen a grafikus részekén kívül a vízzel és a vízi világgal kapcsolatos, sokkoló vagy éppen elgondolkodtató, érdekes szövegrészeket is tartalmazott.

Az ötödikesek közül rajzot, beszámolót készített Blága Ervin, Czompa Renáta (aki különösen sokat tett az esemény sikeréért), Hilbert Ervin, Me-

leg Edit és Moraru Krisztián. Ezen kívül az eseményszervező Óko-kommandó tagjai, Blága Ervin, Meleg Edit és Moraru Krisztián gyönyörű plakátokat készítettek. A hatodikosok közül megemlítem Hajdú Annát, Kató Istvánt, Noveli Tamást és végül, de nem utolsósorban Sándor Rebekát. A hetedikesek közül, Kató Kinga és Mali Lóránd mellett, Czompa Tamás ügyködött a legtöbbit. A nyolcadikosok, a már említett rajzok és beszámolók mellett, Power Point-prezentációkat is készítettek. A rajzokat és beszámolókat Czompa Barbara és Morecz Boglárka, a Power Point-bemutatókat pedig a Szereda Angéla-Rozsi Anikó és a Sugó Medárd-Vavrek József páros kivitelezte.

S hogy azért a versenyszellemet is ápolják, és a fáradtságos munka se maradjon jutalom nélkül, a legszebb rajzokat – két külön kategóriában – díjazta is a pedagógusokból álló zsűri. Az I-IV. osztályosok csoportjában a második Vasvári Richárd kapta az első díjat, második lett Marinka Barbara (I. osztály), a harmadik díjat pedig a szintén másodikok Thira Regina vihette ha-

za. Az V-VIII. osztályosok között a következő sorrend alakult ki: 1. díj: Kató Kinga (VII. C); 2. díj: Morecz Boglárka (VIII D); 3. díj: Hilbert Ervin (V. D).

Természetesen minden osztályt dicséret illet, különösképpen az ötödikeseket és a nyolcadikosokat, hiszen az egész iskola aktívan részt vett a munkában. Dicséret illeti továbbá a diákokat irányító pedagógusokat is, név szerint Sike Mária tanárnt, illetve Adoreanu Boglárka, Asztalos Ilona, Czompa Mónika és Szilágyi Éva tanítókat.

Mitagadás, megállapíthatom, hogy a Power Point-bemutató nyerte el leginkább a jelenlévők tetszését, f leg az I-IV. osztályosokét, akik, minden egyes falra vetített, vízzel kapcsolatos csodálatos természetfotó láttán felkiáltottak: Vaaau!

Biztos vagyok benne, hogy az eseményen résztvevő gyerekek alkalomadtán kamatoztatni fogják a rendezvényen hallottakat, látottakat, tapasztaltakat, s évek múltán majd büszkén hallják viszont unokáik szájából a természet szépségeire rácsodálkozó felkiáltást: Vaaau! (Tamási Attila)

Magyar berendezést keres a Néprajzi Múzeum

Olvasóink segítségét kéri a nagybányai Néprajzi Múzeum!

A virághegyi szabadtéri részleg (skanzen) keretében ugyanis egy Szatmár megyei (kisbányai) magyar parasztházat is íríznek, amelynek azonban alig van berendezése. A XIX. század elejéről származó épületet az intézmény szeretné otthonosabbá tenni és lehetőség szerint korh berendezési tárgyakkal felszerelni (bútorok, használati eszközök, dísz tárgyak, kerámiák, kalendáriumok, stb.). Ennek érdekében köszönettel fogadnak tárgyi adományokat, de lehet ségek szerint vásárolnának is kisebb-nagyobb berendezési tárgyakat, eszközöket.

Az érdeklődőket ötleteiket, felajánlásukat a Teleki Magyar Házban jelezzék!

(déel)

Péter Károly jegyzete:

Az év madara

„Fecskemadár, fecskemadár, / Szállj sebesen, várunk! /
Hozd magaddal, valósulva, / Hozd betelve álmunk!”
(Bursics Ernő : Rózsafáim ébredjétek!)

Olvastam valahol, hogy Magyarországon 2010 a fecskék védelmének éve. Úgy látszik tehát, hogy népünknek ezt az oly kedves madarát még magyarságunk tiszta embersége sem tudta megvédeni, s mára veszélyeztetett élőlényé vált. Évről-évre kevesebb és kevesebb fecske tér haza...

Mindig is szerettem megfigyelni életmódját, ami gyermekkoromban nem volt nehéz, hiszen a fecske ott élt szemünk előtt, és az ember gyönyörűségére. Fészket is oda építette, ahol az ember járt-kelt, néha csak kanyújtásnyira: ereszt alá, istállóba. Félcsésze alakú háza sárból készült; közbe-közbe fészalat vagy szalmát is belevegyített a szorgalmas csicsérg.

A fecskék életéből két kép máig is elkísér: a tátozó csőrökhez vissza-visszazarepülő fecskeszülök, és a telegráfdrótra szép sorjában kiült ficserékel-csolódzó madarak gyöngyfüzére.

Nem lehet véletlen, hogy a fecske a magyar nóták dalszövegeinek kedvence. Még Verdi is szerette ezt a madarat: „Mint fecske, repülj messze földre” énekli a rabszolgák kórusa a Nabucco című operában.

Azt mondom: nagy baj van emberek, ha már a fecskék sem jönnek haza! Ha mégis visszajönnek, akkor ne zavarjuk őket, ne akarjunk az életük részé lenni, ne akarjuk, hogy szeressenek bennünket. Csak azt akarjuk, hogy nyugodtan, szabadon éljenek!

Támogassa adója 2%-val a Nagybánya.ro portált fenntartó VIRTUÁLIS NAGYBÁNYA EGYESÜLETET!

Az egyesület adatai: Asociația Baia Mare Virtuală, cod fiscal: 25431815,
cont bancar: RO42 RZBR 0000 0600 1157 9109 Raiffeisen Bank Baia Mare

www.nagybanya.ro

HUMOR-ZSÁK

- Józsi bácsi, honnan van magának mindig annyi pénze?
 - Ne árulja el senkinek, de zsidókat bújtatok a pincében.
 - Na de a háborúnak lassan 60 éve vége!
 - Én tudom...

 A rend r odamegy az utcán egy kiskölyökhöz:
 - Mit csinálsz itt, fiacskám?
 - Morfondírozok.
 - Na add csak ide szépen azt a morfondírt!

 - Szeretsz, édesem?
 - Szeretlek!
 - Akkor is szeretni fogsz, ha nem lesz ennyi pénzem?
 - Igen, akkor is, csak hiányozni fogsz egy kicsit...

mert nem vette észre.

 Unoka megkérdezi:
 - Mondd, nagymama, mi az a szeretet ?
 Nagymama felsikít, elhajítja a kötést, felpattan, átgázol a macskán, felrohan a padlásra, feltépi a gardróbajtót, kizuhan egy csontváz. Nagymama:
 - A francba, tudtam, hogy valamit elfelejtettem...

 - Milyen a házasság?
 - Olyan, mint egy sivatagi délibáb. A távolban paloták, pálmák, tevék látszanak. Aztán amikor közelebb érsz, akkor eltűnik a palota, a pálmák is ködéválnak, és kettesben maradsz a tevével.

gülis az oroszlán, az állatok királya meglelégti ezt, és elb dül:
 - Elég volt! Oszolni! Szépek jobbra, okosak balra!
 Szép lassan kezd kétfele oszlan az állatsereglet, és egyszer csak feltűnik a varangy, aki ugatóra fordulva így vartyog:
 - És én most mit tegyek? Szakadjak ketté?!

 Két gyerek beszélget:
 - Te hová mész nyaralni?
 - Nagymamámékhöz.
 - És k hol laknak?
 - Nálunk.

 Az apa nosztalgiával emlégeti ifjúkorát fiának:
 - Régen bárok, pia, n k, most meg kocsma, kisfröccs, anyád...

 - Tényleg meg rjtesz, Dezső, akármit mondok, mindig kijavítasz, és ez így megy már 15 éve!
 - 18, drágám, 18!

 Turista a kisvárosban megszólít egy nénit:
 - Tessék mondani, van itt éjszakai élet?
 - Van, fiam, csak most felutazott Pestre.

 - Miért ilyen izgatott az édesanyád?
 - Rengeteg pletykát hallott a múlt héten, de nagyon fáj a torka, és nem tud beszélni.

 Férj a feleségéhez:
 - Tudod, legalább tíz évvel fiatalabbnak érzem magam, amikor reggelente megborotválkodom.
 Mire a feleség:
 - Nem borotválkznál meg néha inkább lefekvés előtt?

 Mutatják a székely bácsinak is azt a kis miccsodát, amit 1 nyitni lehet a dobozos sört. Erre azt mondja:
 - Az azoknak való, édes fiam, akinek nincs bicskájuk.

 - Mi az abszolút szlogen?
 - Az alkohol az emberiség ellensége. Aki pedig megfutamodik az ellenség előtt, az gyáva.

Te Géza, hogy ez milyen jól néz ki, teljesen megváltozott a szoba! Gondolom, kintről is gyönyörű. Kár, hogy a mesterek elmentek, így nem tudom megköszönni én is nekik...

 - Mi az abszolút legjobb fizikai megfigyelés politikusoktól?
 - Az üres fejnek jobb az akusztikája.

 - Mi az abszolút kettős érzés?
 - Amikor az anyósod karambolozik az új kocsival.

s férfi kezébe nyom egy fegyvert, és azt mondja:
 - Abban a szobában van a felesége. Menjen be és lője le.
 A fickó bemegy, kb. 5 perc múlva kijön, és azt mondja:
 - Ne haragudjanak, de nem megy.
 Ki is rúgják. A második fickó is bemegy, de neki sem sikerül. A harmadik következik. Bemegy, a tiszt hallja a lövése-

**Akció!!!
 Friss (idei), hazai, kézzel gyúrt hógolyó áron alul eladó**

Amíg a készlet tart!

Bácsika bemegy a bankba:
 - Jó napot. Be szeretnék tenni tízezer lejt. Mi a garancia, hogy visszakapom a pénzem, ha a bank csődbe megy?
 - Nyugodjon meg, kedves uram. Nem megy a bank csődbe, de ha gond lenne a megyei fiók kifizetési pénzét.
 - És ha a megyei fiók is tönkremegy?
 - Akkor a bukaresti központ fizet.
 - És ha a bukaresti központ is bezár?
 - Akkor a garancia alapból fizet a kormány.
 - És ha a kormány megbukik?
 - Most szintén, uram. Ez nem érne meg önnek tízezer lejt?

 Villamoson:
 - Néni, le akar ülni?
 - Igen.
 - És hová?

 Bemegy a kocsmába egy székely, egy apáca, egy ügyvéd és egy rabbi. A csapos felnéz:
 - Mi ez, valami vice?

Józsi beszélget a barátjával és mondja neki:
 - Képzelt, válók!
 - És miért? - kérdezi a barátja.
 - Mert egy fejjel alacsonyabb nálam.
 - Ezért? De hiszen ez nem válóok.
 - Ez nem, de ha látnád azt a fejet!

 Hatalmas veszekedés dül az erdőben az állatok között. Végül az oroszlán, az állatok királya meglelégti ezt, és elb dül:
 - Elég volt! Oszolni! Szépek jobbra, okosak balra!
 Szép lassan kezd kétfele oszlan az állatsereglet, és egyszer csak feltűnik a varangy, aki ugatóra fordulva így vartyog:
 - És én most mit tegyek? Szakadjak ketté?!

 Két gyerek beszélget:
 - Te hová mész nyaralni?
 - Nagymamámékhöz.
 - És k hol laknak?
 - Nálunk.

 Az apa nosztalgiával emlégeti ifjúkorát fiának:
 - Régen bárok, pia, n k, most meg kocsma, kisfröccs, anyád...

 - Tényleg meg rjtesz, Dezső, akármit mondok, mindig kijavítasz, és ez így megy már 15 éve!
 - 18, drágám, 18!

 Turista a kisvárosban megszólít egy nénit:
 - Tessék mondani, van itt éjszakai élet?
 - Van, fiam, csak most felutazott Pestre.

 - Miért ilyen izgatott az édesanyád?
 - Rengeteg pletykát hallott a múlt héten, de nagyon fáj a torka, és nem tud beszélni.

 Férj a feleségéhez:
 - Tudod, legalább tíz évvel fiatalabbnak érzem magam, amikor reggelente megborotválkodom.
 Mire a feleség:
 - Nem borotválkznál meg néha inkább lefekvés előtt?

 Mutatják a székely bácsinak is azt a kis miccsodát, amit 1 nyitni lehet a dobozos sört. Erre azt mondja:
 - Az azoknak való, édes fiam, akinek nincs bicskájuk.

 - Mi az abszolút szlogen?
 - Az alkohol az emberiség ellensége. Aki pedig megfutamodik az ellenség előtt, az gyáva.

Van egy olyan sanda gyanúm, fiúk, hogy ez a vacsorameghívás kissé balul fog elsülni.

- Az orvos azt mondta, hogy levegő változásra van szükségem - mondja a skót felesége.
 - Szerencséd van! Megfordult a szél - válaszol a skót.

 Három férfi jelentkezik a CIA-nál. A felvételt vezető tiszt elmondja, hogy mielőtt felvennék őket, tesztelni kell a stresszbíró képességüket. Az el-

ket, majd hangos robaj következik, és a fickó kijön.
 - Úgy hallom, minden rendben ment - mondja a tiszt.
 - Hát nem egészen. Valami hülye vaktöltényeket tett a pisztolyba, úgyhogy kénytelen voltam a székkel agyonverni.

Igaz, hogy körforgalomra már nem, de jelz táblára azért még jutott a költségvetésből. Talán egyszer a körforgalom is megépül. A gond csak az, hogy addig a táblát megeszi a rozsda.

Közmondások az új évezredből
 A szomszéd gépe mindig gyorsabb.
 Szövegszerkesztőben nem lesz vírusölő.
 Ki mint telepít, úgy szörfözik.
 Floppyról bootolt (azelőtt bal lábbal kelt fel).
 Amilyen a login, olyan a bejelentkezési képernyő.
 Mutasd a háttérképed, megmondom, ki vagy!
 Bízz Istenben, és ments rendszeresen!
 Sok könyvtár közt elvész a file.
 Közös számítógépnek telege van a gyökérkönyvtára.
 Ép hardverben ép szoftver.
 Jobb ma egy notebook, mint holnap egy szerver.

A zöld disznó zöld volt és legelészett a zöld mezőn. Arra ment a farkas, de nem ette meg, mert nem vette észre. Később arra ment a tehén és megette,

ISKOLA ALAPÍTVÁNY FUNDAȚIA PENTRU ȘCOALĂ

400486 Cluj • România • Str. Șoimului nr. 24/A • OP 2, CP 13 • Tel: 0800 800 137 • Tel./fax: + 40 264 449 919
E-mail: office@iskolaalapitvany.ro • www.iskolaalapitvany.ro

„SZÜL FÖLDÖN MAGYARUL” PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

NEVELÉSI-OKTATÁSI, valamint TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ-TÁMOGATÁS, továbbá a HALLGATÓI TÁMOGATÁS IGÉNYLÉSÉRE

A pályázat célja: a romániai magyar nyelv oktatás és nevelés anyagi támogatása.

A pályázók köre:

1. *Nevelési-oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz-támogatásban* részesülhet az a pályázat benyújtásáig 18. életévét be nem töltött kiskorú, aki Romániában m köd oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatja, valamint az, aki fakultatív magyar nyelv oktatásban részesül és lakóhelyének megfelel közigazgatási egységben nincs megfelel szint magyar nyelv oktatás;

2. *Hallgatói támogatásban* részesülhet az a hallgató, aki Romániában m köd fels oktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

A támogatás összege és jogcíme:

A. NEVELÉSI-OKTATÁSI TÁMOGATÁS

- **Gyermekenként 20 000 Ft-nak megfelel lej összeg Nevelési-oktatási támogatásban részesülhet** a saját háztartásában kiskorú gyermeke(ke)t nevel szül /nevel szül minden olyan kiskorú gyermeke után, aki:

1.) Romániában m köd oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatja (a fakultatív oktatásban résztvevő pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

2.) a moldvai magyarok esetében: nem intézményszerített magyar nyelv oktatásban részesül.

B. TANKÖNYV- ÉS TANESZKÖZ TÁMOGATÁS

- **Gyermekenként 2400 Ft-nak megfelel lej összeg Tankönyv- és taneszköz támogatásban részesülhet** a saját háztartásában kiskorú gyermek(ek)et nevel szül /nevel szül , amennyiben a kiskorú gyermek(ek):

1.) Romániában m köd oktatási intézményben alap- vagy középfokú tanulmányait magyar nyelven folytatja (a fakultatív oktatásban résztvevő pályázatai iskolánkénti egyéni elbírálásban részesülnek);

2.) a moldvai magyarok esetében: nem intézményszerített magyar nyelv oktatásban részesül.

C. HALLGATÓI TÁMOGATÁS

- **Hallgatónként 2800 Ft-nak megfelel lej összeg Hallgatói támogatásban** részesülhet az a hallgató, aki Romániában m köd fels oktatási intézményben tanulmányait egészben vagy részben magyar nyelven folytatja.

Az A. és B. pontok alatt megjelölt támogatás együtt pályázható (egy pályázati csomagban). A C. pont alatt megjelölt támogatási forma különálló pályázati csomagot alkot.

Mindkét (A. és B., illetve C.) támogatás a 2009–2010-es tanévben egy alkalommal igényelhető.

A fentiek szerinti jogosultságok igazolása, valamint az alábbi pályázati feltételek teljesítése esetén az A. és B. pontokban megjelölt támogatás egyidejűleg is elnyerhető.

Pályázási határidő:

Jelen pályázati felhívás alapján a 2009–2010-es tanévben igényelhető támogatásokra **2010. február 15-től 1. április 30-ig terjedő időszakra folyamatosan** lehet pályázni.

A 2010. április 30. utáni postai bélyegzővel érkező pályázatok érvénytelenek.

A. és B. pontokban megjelölt támogatásokra vonatkozó pályázati feltételek:

(a Pályázati adatlapon és Kitöltési útmutatóban részletezve)

• megfelel en kitöltött Pályázati adatlap

• kötelező en csatolandó mellékletek:

a.) a pályázó szül vagy nevel szül személyazonosságának igazolványának fényképe;

b.) A kiskorú gyermek(ek) születési anyakönyvi kivonatának vagy 14 év feletti kiskorú személyazonosságának igazolványának fényképe;

c.) Amennyiben a kiskorú családneve nem egyezik meg a pályázó szül /nevel szül családnevével, mellékelni kell a következő dokumentumok valamelyikének fényképeit, eset szerinti:

1) válás esetén az arról szóló bírósági végzés, illetve a gyermek jogállásának megváltoztatásáról szóló bírósági végzés;

2) házasságon kívül született 14 év feletti kiskorú esetén a gyermek születési bizonyítványa;

3) gyámok és nevel szül k esetében a nevel szül megbízásáról szóló hatósági döntés;

d.) A kiskorú gyermek iskolalátogatási igazolásának eredeti példánya, amely tartalmazza az adott osztály/tagozat/csoport tannyelvének megjelölését (ezen igazolások kibocsátására vonatkozó típuskérvény a pályázati csomagban mellékelve);

e.) A moldvai magyarok magyar tannyelv oktatásban való részvétele esetében iskolalátogatást igazoló irat, vagy ennek hiányában a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége által kiállított magyar tannyelv oktatásban való részvételt igazoló irat eredeti példánya.

C. pontban megjelölt támogatásra vonatkozó pályázati feltételek:

(a Pályázati adatlapon és Kitöltési útmutatóban részletezve)

• megfelel en kitöltött Pályázati adatlap

• kötelező en csatolandó mellékletek:

a.) a pályázó hallgató személyazonossági igazolványának fényképe;

b.) a fels fokú oktatásban egészben vagy részben magyar nyelven tanuló diák hallgatói jogviszonyát igazoló irat eredeti példánya, amely tartalmazza az adott tagozat/csoport tannyelvének megjelölését vagy a magyarul hallgatott tárgy(ak) nevét.

A „Szül földön Magyarul” támogatási program lebonyolításában az Iskola Alapítvány együttműködik a Romániai Magyar Demokrata Szövetséggel.

A pályázati csomag beszerezhető:

Az A. és B. pontokban megjelölt támogatásokra vonatkozó pályázati csomag az RMDSZ helyi szervezeteinél és a Megyei Tájékoztató Irodáknál, a C. pontban megjelölt támogatásra vonatkozó pályázati csomag a magyar nyelven oktató egyetemi központok településén a fent felsorolt intézményeknél, valamint az Országos Magyar Diák-szövetség tagszervezeteinél szerezhető be, illetve letölthető az Alapítvány honlapjáról, a www.iskolaalapitvany.ro oldalról.

A pályázat leadása:

A pályázatokat ajánlott postai küldeményként az Iskola Alapítvány postafiók címére kell küldeni legkésőbb **2010. április 30-ig** (postai bélyegző dátuma). Ez a cím a pályázati borítékon található (A. és B. pályázati csomagok esetében), vagy a borítékon található listáról kereshető ki (C. pályázati csomag esetében).

A pályázat elbírálása és a támogatás folyósítása:

A pályázatokat az Iskola Alapítvány kuratóriuma bírálja el.

Az Iskola Alapítvány kuratóriuma a hozzá történi el terjesztést követő 30 napon belül bírálja el a pályázatot, amely határidő hiánypótlásra felszólítás esetén egy alkalommal további 15 nappal meghosszabbítható. A kuratórium döntéséről a pályázókat az Iskola Alapítvány levélben értesíti. A támogatás folyósítására – minden feltétel teljesítése esetén – az elbírálást követő 60 napon belül kerül sor, a pályázati adatlapon megjelölt módzatok szerint.

További tájékoztatás munkanapokon 10–14 között a 0 800 800 137-es, ingyenesen hívható telefonszámon, az iskola@rmdsz.ro e-mail címen, valamint a Megyei Tájékoztató Irodákban igényelhető.

Füstfelhő

(Nyugati Jelen) Victor Ponta, a PSD ifjú elnökének figyelmét ismét a „magyar ügy” keltette fel. Miután nemrég a Székelyföld létét vitatta, legutóbb a fejlesztési régiók RMDSZ által javasolt átszervezését ellenezte, mivel szerinte Európában nincsenek etnikai alapú tartományok!

Mit is számít, hogy Baszkföld és Katalónia (Spanyolország), Skócia és Wales (Nagy Británia), Déltirol (Olaszország), Aland (Finnország), vagy Flandria és Valónia (Belgium) etnikai alapú tartományok. Nem Ponta „hazaftas” kijelentései valóság-tartalma számít – a megcélzott román nacionalistákat úgysem az európai ügyekben való tájékozottság és széles látókör jellemzi – hanem stratégiai üzenete.

Ponta megtanulta mentorai leckéjét. Kényes helyzetben el kell terelni a közvélemény figyelmét. Ion Iliescu már 1990-ben nagyban zte a diverziót, a ma-

rosvásárhelyi etnikai összetéssel, majd a nagy bányászjárással. Adrian Năstase is ügyesen mvelte diverziót 2004-ben – amikor az ellenzék a PSD korrupcióját ostromozta – s bedobta Bivolaru MISA ügyét, valamint a C m taru testvérek alvilági csoportosulását.

Ponta bátran halad mentorai nyomdokán. Egy hónapja, amióta mentorai a PSD élére emelték kétszer is kitért a „magyar problémára”. Nem is csoda, valamivel el kell terelni a közvélemény figyelmét a fölöttébb kényes Voicu-ügyről. Amely Pontának személyesen még jól is jön, hiszen pártbéli ellenfeleit tépázza meg leginkább. Összességben a széleskörű maffiózó-hálózat ügye mégis kellemetlen, mivel megerősíti a PSD = intézményszerített korrupció amúgy is elterjedt nézetét. Természetesen a PNL és PDL sem mentes korrupciós ügyektől – lásd polgármesterei elítélését – s t, az RMDSZ sem kimondottan a patyolat mintaképe, de olyanok a PSD mellett, mint vakondtúrás a Gellérthegy mellett.

F leg, hogy nem tudni, mi bújik még ki a zsákból, hogy Voicu és PSD-s társai kit zsarolják meg, milyen korrupciós ügygel vádolt kollégákat mostak tisztára, s milyen ehhez hasonló maffiózó tevékenységet folytattak. Ugyebár a kisemberek érdekében, ahogy szocdemekhez illik.

A súlyos korrupciós ügyeiből fakadó, s egyre mélyülő imidzs-problémája alighanem továbbra is aktuálissá teszi a magyar kártyát a PSD számára.

Chirmiciu András

A mindennapi fürdés szennyezi a környezetet

Egyre több vegyszer kerül ki a környezetbe, vissza a vízkészletekbe a fürdőkör használt samponokból, testápolókból és gélekből - állapította meg egy amerikai kutatás. A korábbi környezetvédelmi aggályok elsősorban a szennyvízre vonatkoztak, amelyekből a gyógyszermaradványok, például antibiotikumok és hormonok jutnak a környezetbe. Az Egyesült Államok Környezetvédelmi ügynöksége, az EPA új kutatása alapján a fürdővíz is gyanúba került - közölte a The Telegraph című brit napilap. A tanulmányt egyik szerzője, Ilene Ruhoy ismertette az Amerikai Kémiai Társaság éves találkozásánál. A kutatók már korábban felhívták a figyelmet arra, hogy a tisztálkodással is egyre több aktív összetevő, hatóanyag kerül a kibocsátott vizekbe. A szennyezések elleni intézkedések azonban eddig a WC-kből kiáramlott vegyszermaradványokra összpontosítottak a hatóságok és a kutatók. Ruhoy csoportja a szóba jöhet, környezetre veszélyes aktív összetevőket több száz korábbi tanulmány elemzésével azonosította. A lehetséges források között krémek, testápolók, gélek, balszerek, samponok, szappanok is szerepelnek.

90 kilométerrel rövidebb a Rajna, mint ahogy tudjuk

Földrajzi baki: 90 kilométerrel rövidebb a Rajna annál, mint ahogy azt a

lexikonok írják. A folyó hossza a XX. század első felében született feljegyzésekben még 1230 kilométer volt, ebből azonban valamikor 1320 kilométer lett. "Bizonyára banális hibáról, a számjegyek felcseréléséről van szó" - mondta a Süddeutsche Zeitung című lapnak Bruno Kremer biológus, aki véletlenül vette észre a lexikonokban szereplő hibát. A férfi szerint a Rajna hossza 1960 körül nettó meg a nyomdai hiba következtében 90 kilométerrel, most azonban ideje kijavítani a hibát. (mti/dpa)

Túl erős izzadságszaga miatt rúgták ki

A németországi Kölnben egy jó nevű cég azért bocsátotta el az egyik építészét, mert a főnök szerint túl erős izzadságszaga volt. Az 50 éves és próbaidőre alkalmazott **Andreas B.** a munkautóval bírósághoz fordult, hangoztatva, hogy nemcsak jogaiért, de méltóságáért is küzd. Elismerte ugyan, hogy a stressz miatt olykor erősebben izzadt, azt azonban határozottan cáfolta, hogy mindez környezete számára zavaró lett volna. A kollégák szolidaritást vállaltak vele, és aláírás-gyűjtés kampányba kezdtek elbocsátása ellen. Egyesek azt állították, hogy a főnök csak azért nem tudta elviselni beosztottja "szagát", mert az többször is ellentmondott neki. A cég vezetője mindenesetre ala-

Bakony lábánál. **49.** Város Nevada államban. **50.** Eltag: módosulás. **52.** Nabokov regénye. **55.** Tréfaszínházi bemondás. **56.** Ígékepzés. **57.** Két belsőt! **59.** Álhaj. **61.** Római 55. **63.** Rovarev, apró madár. **65.** Beutal! **66.** Osztrák, máltai és spanyol gkj. **68.** Állókép. **70.** Taral a tekész. **72.** Ízes, zamatos. **74.** Más útra irányít. **76.** Csőrös agyagfuvola.

FÜGGŐLEGES: **1.** Budapesti sportklub. **2.** Czuczor Gergely írói álneve. **3.** ... avis; ritka madár. **4.** Karoló. **5.** Sakkbábu. **6.** Mennyei. **7.** Két tonna! **8.** Szántóeszköz. **9.** Bánk bán fia. **10.** Indiai versforma. **11.** Zokogni kezd! **12.** Dal. **13.** Hajnalszín. **17.** "Ér s várunk a..." (Illyés Gyula). **20.** Áruért bizonyos összeget ajánló. **22.** Becézett Imre. **24.** Munkával szerzett jövedelem. **26.** Elmarasztal. **27.** Sárgulni kezd! **29.** Hét pontos nyomdai betű nagyság. **30.** Shakespeare gondolatának befejező része. **31.** Égtáj. **33.** Kései... (József Attila). **35.** Reszket. **37.** Szintén ne. **40.** Rakni kezd! **43.** Ennek! **44.** ... Kuroszava; japán filmrendező. **45.** Üres a sor! **48.** Nála lentebb. **51.** Világos angol sör. **53.** Opus (röv.). **54.** Feltett szándék. **58.** A köröm alapanyaga. **60.** Olasz szerelem. **62.** Ruhát simít. **63.** Golden...; San Francisco hídja. **64.** Kidolgozott kézjel. **67.** Mohamedán fejedelmi cím. **69.** Jód és laurencium vegy. **71.** Frank...; német hegység. **72.** Kettőzve: Heyerdahl naplója. **73.** A klánünnep résztvevői! **75.** Kutya. **76.** Porszemek!

Szerkesztette: Csatlós János

Szórakoztató útifilmeket készített növényeknek

A növények számtalanszor játszottak fontos szerepet mozi-filmekben a Gyilkos paradicsomok támadásától az Avatarig, de arra - eddig - még senki sem gondolt, hogy maguk a növények is lehetnének nézők.

Ezt a súlyos hiányosságot pótolta egy New York-i galéria, amely kísérletképpen hét héten át hét szobanövénynek vetítette a Strange Skies (Különös egék) című útifilmeket, az első kifejezetten növények számára forgatott dokumentumfilmet.

A produkciót Jonathon Keats konceptuális művész készítette: az idilli olasz égboltot vette fel két hónapon keresztül, aztán hatperces, hajnaltól hajnalig tartó jeleneteket sűrítette a napokat. A szobanövények mozi-szerűen berendezett sorokban foglaltak helyet, igaz, egy pálma kissé kitakarta a képet a többi bámészkodó zöld el.

A művészt voltaképpen az izgatta, hogyan látjuk a világot, és mennyire hiteltelen az, amit látunk. "A világból annyi minden megjelenik a filmvásznon vagy a képernyőn. Van valami szomorú, egyben visszataszító abban, hogyan jelennek meg szemünkben az ég felé forduló növények" - fogalmazott.

Egyszer csak rádöbrent, hogy mennyivel több növény van, mint ember, tehát mennyivel nagyobb - eddig figyelmen kívül hagyott - közönséghez szólhatna. Most megnyílt az út, hogy a növények számára is biztosítsa az olyasféle produkciókat, mint amilyenekkel a Disney és MGM az emberi közönséget szórakoztatja.

További tervei között szerepel egy növények számára létrehozandó étterem egy kaliforniai múzeumban, és nem kevésbé ambiciózus elképzelése a baktériumok oktatása. Szeretne összeállítani egy tankönyvet, amelyből az eddig szintén figyelmen kívül hagyott "baktériumpopuláció" elmélyedhetne a relativitás elméletben és a kvantummechanikában. A művész szerint egy ilyen tankönyvet egyaránt használna forgathatnának az emberek és a mikrobák is.

Mint mondta, bízik benne, hogy a művelte baktériumok életminőségén segíthet javítani, és ennek köszönhetően lemondanak majd arról, hogy kórokozóvá váljanak. (mti/afp)

pos indoklást készített, azt állítva, hogy Andreas B. több alkalommal is ápolatlan benyomást keltett, és erős izzadságszaga mellett piszkos kezeivel, illetve körmeivel érintett fel. Szakmai kifogást azonban beosztottja ellen nem tudott felhozni, így nem is csoda, hogy az építész ügyvédje felháborodással kommentálta a történeteket. **Reinhard Bauer** szerint olyan szörnyeségre is van szó, ami bűnös rendszer lesz, a legrosszabbra kell felkészülni. A bíróság illetékesei a főnök érzékeny szaglását nem kommentálták, de azt állították, hogy a próbaidő miatt joga volt felmondani. Köz-

vetve elismerték ugyanakkor, hogy a felmondási indok meglehetősen "izzadságszagú", ezért a családott építésznek azt ajánlották: még négy hónapra folyósítsák a fizetését, és a felmondási indoklásból törlik az izzadságszagra való utalást. Ezt azonban Andreas B. a leghatározottabban elutasította, hangsúlyozva, hogy harcolni fog becsületéért. A közelmúltban Berlinben váltott ki nagy felháborodást, hogy egy tekintélyes vállalat vezetője azért mondott fel titkárnőjének, mert az egy fogadás után a tálcáról leemelt és elfogyasztott egy húsos tászkát. (mti)

Ilyen a szerelem!

VÍZSZINTES: **1.** "Oly csaló a szerelem tavasza, mint április-napok kétes dicső: egyszer..." (Shakespeare). **14.** Bruno Traven regénye. **15.** Telep. **16.** Balett-táncos, koreográfus (László). **17.** Verne egyik kapitánya. **18.** Erbium és foszfor vegy. **19.** Könnyűfém, rövid neve. **20.** Irányszélek! **21.** ...nyáron is fázni; Berkesi András regénye. **23.** Páros csók! **25.** Idősebb emberre jellemző. **28.** Két ram! **29.** Néma okos! **30.** Szól a kecske. **32.** Ájulás. **34.** Véna jelzője lehet. **36.** ... del Maestre; spanyol város. **38.** Iridium és vanádium vegy. **39.** Jegyzetel. **41.** Szül az állat. **42.** Tudósító. **44.** Lassan, hernyómódra halad. **46.** Német, svéd és spanyol gkj. **47.** Nézni kezd! **48.** Község a

1	2	3	4	5	6	7	Y	8	9	10	11	12	13
14								15					
16							17				18		
		19				20		21		22			C
23	24		25		26		27		28			29	
30		31		32				33		34	35		
36			37		38			39	40		41		
42				43			44			45			
46				47			48			49			
50			51		52	53				54		55	
56			57	58		59				60		61	62
N		63			64		65			66		67	
68	69			70		71			72				73
74			75					76					
N							O						

*Nagybányai kereskedelmi társaságok
KELLEMESES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET,
egészséget, örömet és boldogságot
kívánnak minden kedves ügyfelüknek,
vásárlójuknak, valamint
alkalmazottaiknak és azok családjának.*

FEVA
INTERNATIONAL
Unirii sugárút 4. sz.
Păltinișului u. 12A
tel. 0262.276.842
tel/fax 0262.276.843, 0262.229.655

A liget
bejáratánál
és a
**KÜRTÖS
KALÁCS
SAITOS**
Kaufland
parkolóban
tel. 0743.165.313

AUTOFIT SERVICE ENGA
Barajului u. 39. sz.
tel. 0262.210.621

Groupama
Asigurări
Oituz utca 9/54 sz.
tel. 0262.223914, 0720.220772

BAHAMA
Carpați u. 24. sz., tel. 0262.211.836
A legjobb kenyér!

**PRONED
CONTROL**
PRONED CONTROL Kft.
V. Babeș u. 15/1. sz.
tel. 0262.218.203

POAN Antal
Róbert
tel. 0744.196.630

COMPACT
Székely Erzsébet
Bukarest sugárút 5. sz.
tel. 0262.220.137

eMM.ro ziar
radio
tv
eMaramures
91,6 FM
www.eMaramures.ro, www.eMM.ro

Uniber
M. Eminescu u. 36A,
tel. 0262.229.611, 0262.229.711, fax 0262.211.037

MMG Kft.
Hera u. 10. sz.,
tel. 0262.218.021, 0262.218.072,
0720.530.066

Kiállítás egészségkárosodott képzőművészekért

(BÚSz-információ) Rendhagyó kiállításnak ad otthont hamarosan a Teleki Magyar Ház Thorma János terme. Az egészségkárosodott képzőművészeket támogató aszóni (Magyarország) Nyitott Kapu Alapítvány tárlata április 15. és május 4. között lesz az intézmény vendége.

Tanulmányi-közéleti érdemösztöndíj

Idén is nagybányai középiskolások pályázhatnak

(BÚSz-információ) A Teleki Magyar Ház Kuratóriuma – az elmúlt évekhez hasonlóan – idén is kiemelt elismerésben kívánja részesíteni, a nagybányai magyar közösség támogatásával, a kitünően tanulmányi eredményeket felmutató és a közösségi szerepvállalásban is eljénjáró nagybányai magyar középiskolás diákokat.

A 2010. május 6-9. között sorra kerül Teleki Napokon kiemelt összegű, egyszeri tanulmányi-közéleti ösztöndíjat nyújtanak át kilenc olyan IX-XII. osztályos fiatalnak, akik nem csak tanulmányi eredményeiket és iskolai tevékenységüket illetően jártak el az elmúlt esztendőben (illetve a 2009/2010-es tanévben), de a magyar közösségben végzett vállalt feladataik tekintetében is példamutatóak.

Pályázatot nyújthatnak be a nagybányai Németh László Gimnáziumban tanuló középiskolás diákok.

A pályázati adatlapot a pályázó diákoktól ki és röviden az osztályfőnök,

valamint az iskola igazgatója is véleményezi.

Pályázati lapot a Teleki Magyar Házban lehet beszerezni, vagy letölthető a <http://telekihoz.erdely.org> honlapról (Teleki Ösztöndíj menüpont).

A pályázatokat ugyancsak az intézmény irodájában kell leadni, hétfőtől szombatig naponta 17-20 óra között.

Határidő: 2010. április 24., szombat 20 óra. Határidőn túl érkező pályázatokat nem fogadnak el, ugyanakkor a Teleki Magyar Ház Kuratóriuma fenntartja magának a jogot, hogy kevésértékelhető pályázat esetén kilencnél kevesebb diákot részesítsen ösztöndíjban.

A Nyitott Kapu Alapítvány 1994-ben jött létre, azzal a céllal, hogy bebizonyítsa, egyértelművé tegye és a nagyközönség számára is felmutassa: a tehetség nem függ testi-egészségi állapottól. A kizárólag „fogycatkosokat” tömörítő művészeti csoportokkal ellentétben azonban – amelyek általában kizárólag fogycatkos alkotók műveit hajlandók bemutatni – a Nyitott Kapu egészséges és egészségkárosodott művészek alkotásai-ból rendez közös tárlatokat.

Nagybányai bemutatkozásuk érdekében a Teleki Magyar Ház kiállítási programja keretében, 2007-ben nyújtottak be pályázatot.

A Nyitott Kapu Alapítványnak eddig 89 kiállítása volt. Jelenleg 120 képzőművész tartozik hozzájuk.

2004-ben Gödöllőn, a Királyi Kastélyban ünnepelték fennállásuk 10. évfordulóját, Göncz Kinga akkori ifjúsági, családügyi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter felvételével.

A Nyitott Kapu Alapítvány nagybányai kiállításának megnyitójára április 15-én, csütörtökön 17.30 órai kezdettel kerül sor. Ugyanakkor ismét lesz könyvvásár, az Erdélyi Virtuális Antikvárium és Könyvesbolt közreműködésével. A részletekre hamarosan még visszatérünk. (dél)

Teleki Klub

Külföldi tagjai is vannak

(BÚSz) Több mint félszáz tagja van már a Teleki Magyar Ház rendszeres támogatóit összefogó Teleki Klubnak. A hangsúly a rendszeres támogatáson van: a 2002 óta működő klub tagjai – összességüként függetlenül – az intézmény hosszú távú megsegítésére vállalkoznak kötelezettséget, viszonylag kiszámítható és betervezhető jövedelmet biztosítva a Teleki Magyar Háznak.

A Teleki Klub tagjai elsősorban nagybányaiak, de vannak Magyarországon és Németországban élő magánzemélyek is; 2009-ben összesen több mint hétézer lej adománnyal segítettek az intézményt. A klubtagok rendszeresen meghívót kapnak a Ház rendezvényeire s jelképes kedvezményt vehetnek részt a Ház költségterítési programjain, vásárolhatják meg kiadványait.

Amennyiben valaki szeretne tagjává lenni a Teleki Klubnak, legelőször is azt kell eldöntenie, hogy mekkora összeggel kívánja rendszeresen támogatni a Házat. Ennek függvényében a következő klubkártyákat ajánlják:

- zöld kártya: 2 euró / félév
- fehér kártya: 5 euró / félév
- piros kártya: 10 euró / félév
- arany kártya: 10 euró / hónap

A Teleki-kártyák érvényességét általában félévente hosszabbítják meg, amikor tulajdonosaik befizetik az esedékes támogatást. De olyan támogatók is vannak, akik egész évre, vagy hosszabb időszakra fizetik ki az összeget.

A kártya kiállításához a következő adatokra van szükség: név, postai cím és telefonszám, valamint a személyi azonosító szám (CNP).

A támogatás bármilyen pénznemben fizethető és személyesen lehet eljuttatni a Teleki Magyar Háznak, de bankon keresztül is átutalható. Ennek módját az intézmény irodájában (vagy email-ben, telefonon) lehet kérni tájékoztatást. A Klub érvényes kártyával rendelkező tagjai március végén:

ARANY kártyás támogatók: Barcsi Zoltán, Barcsi Mária, Thomas Muske (Nürnberg), Varga Gizella, Béres István, dr. Sebestyén Mária, Jaklovsky György, Várady Enikő, Diószegi Ivett.

PIROS kártyás támogatók: Kása Dávid, Szaniszló József, Szaniszló Zsuzsa, Murvai László, dr. Birta Szabolcs, Bordás Lajos, András Zsófia, Horváth Attila, Korponay Zsófia, Halász György, Gyarmathy Gábor, Jurasics Klára-Éva.

FEHÉR kártyás támogatók: Uglár Sándor, Pál Terézia, Rákóczi Béla Pál, Zalányi Ferenc, Tasnádi András-Zsolt, Mostis Ibolya, Ghirán Mária, Moldován Györgyi, Barra Ottó, Barra Zsuzsanna, Pásztor Hanna Márta, Koller Márta, Bordás Erna, Jorza Éva, Dombi Erzsébet, Dombi István, Schneider Sándor, Schneider Hedvig, Blaskó Katalin, Asztalos Gábor, Asztalos Szilvia, Lakóczy Éva, Mihály Beáta, Várvid Emek.

ZÖLD kártyás támogatók: Tomanicska Katalin, Kopányi Mária Henrietta, Tné Virágos Judit (Kiskörös), Popovic Gergely, Fülöp Lenke Eszter, Györfi Mónika, Pana Klára, Újlaki Tamás, Romok József, P.A., Fux János. (dél)

Kérjük, támogassa 2010-ben is személyi jövedelemadója 2%-ával

a Teleki Magyar Házat!

Adataink: Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania, Filiala Mîsztótfalusi Kis Miklós, Cod fiscal: 11722571. Cod IBAN: RO 60 WBAN 2511-0000-2560-5465, INTESA SANPAOLO IMI BANK S.A. Baia Mare, Maramures.

Az alírt lapot 2010. május 10-ig a Házhoz kell eljuttatni, a munkahelyi beszerezhető jövedelmi bizonylattal (fis fiscal) együtt, vagy május 14-ig a területileg illetékes adóhivatalba (Nagybányán az Ifjúsági Ház mögött, a Kereskedelmi Bank - BCR - központi épülete mellett).

Köszönjük!

folytatás az elsől oldaltól

választmánya (240 lej), Szentlászlai család (50 lej), Székely Erzsébet Margit (50 lej), név nélkül (50 lej), Diószegi Ivett (100 lej).

Továbbra is várjuk felajánlásait személyesen a szerkesztőségbe, vagy a Bányavidéki Új Szó kiadását segítő Pro Genius Egyesület számláira: Asociația Pro Genius Baia Mare, cod fiscal: 14871063, OTP Bank Baia Mare, cod swift: OTPVROBU.

RON: RO69OTPV350000080625RO01

USD: RO83OTPV350000080625US01

EUR: RO26OTPV350000080625EU01

HUF: RO37OTPV350000080625HU01

A Bányavidéki Új Szó-t támogató PRO GENIUS EGYESÜLET EZÜTON IS KÖSZÖNI mindazoknak, akik tavaly adójuk 2%-át az egyesület számlájára utaltatták. Az újság fenntartására szánt minden lej a magyar közösség érdekeit szolgálja. Kérjük, aki teheti, idén is irányítsa adójának 2%-át az Új Szó támogatására. Azonosító kód: 14871063. Számlaszám:

RO69OTPV350000080625RO01

OTP BANK Baia Mare, ASOCIAȚIA PRO GENIUS.

Olvassa a megye legjobb MAGYAR lapját!

Megjelent az Erdélyi Gyopár legfrissebb, idei második lapszáma

Tartalmából:

- Gyergyószentmiklóson lesz a XIX. EKE Vándortábor – programtervezet és túraleírások
- Honismereti fotós túra Torockón
- Bemutatkozik az EKE Kolozsvári Osztálya
- Szület ben az EKE Csíki Osztálya
- EKE-napi pályázat gyerekeknek
- Dédanyáink útján
- A Csíktusnádi Borvízmúzeum magyarországi bemutatása
- Mikor dobol a fakopáncs?

A XIX. EKE Vándortábor programjával és hat túraleírásával csábítja olvasóit az Erdélyi Gyopár legfrissebb lapszáma – július 27. és augusztus 1. között – Gyergyószentmiklósról. A lap beszámol a torockói második honismereti fotós túráról, bemutatkozik az Erdélyi Kárpát-Egyesület Kolozsvári Osztálya és hírt kapunk arról is, hogy új EKE osztály alakul, melynek tevékenysége a Csíki-medence természetkedvelőit szolgálja.

Fontos felhívásra leljünk e lapszámban: idén is pályázatot hirdet a kiadvány gyerekeknek az EKE-nap alkalmával *Találkozásom a természettel* címen.

Látványosságok a Büdös-hegyen, Dédanyáink útján – Négyfaluból a rencei kaszálóig, Harmadik találkozás a Hargitán, Vízitúra a Tisza tavon című írásokkal rukkolnak el a lap munkatársai. Dr. Unger Zoltántól tudjuk meg, hogy Magyarországon került bemutatásra a csíktusnádi borvízmúzeum, de arról is értesülünk, hogy napvilágot látott a *Székelyföld borvizei* című kiadvány.

Figyelmet kelt nek szánt néhány mondat tájékoztat arról, hogy készül a Mária-zarándokút erdélyi szakasza, melynek végállomása Csíksomlyó lesz. Az útépités I derekasan kiveszi részét az Erdélyi Kárpát-Egyesület. A tervek I és a munkálatakról a következő lapszámban részletesen olvashatnak.

Héthatáron túlra tekint ezúttal is az Erdélyi Gyopár, ugyanis a magyar turistákat követve Nepálba kalauzol. Megtudhatjuk, hogy a Kancsenzunga alaptáborában az utóbbi tizenégy évben csupán egyetlen magyar csoport járt Bánhegyes Csaba, az EKE Kolozsvári Osztálya tagjának vezetésével.

Gombákról szól a Hobbis-oldal, folytatódik az Erdélyi endemikus növényeit bemutató sorozat és Asztalos Lajos felhívja figyelmünket: mindannyian félelsek vagyunk nyelvünk állapotáért. A különféle hírek, az EKE-síverseny és a marosvásárhelyi turistabál bemutatása után a sokszínű kiadványban még arra is választ kapunk, hogy mikor dobol a fakopáncs.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület természetjárásról, honismeretről és környezetvédelemről szóló kiadványát keresse az EKE Gutin Osztályánál és a "C-minul Center" (a Nyomdával szemben) 46. számú üzletében.

Balázs Katalin

Nem ismeri a parlament az 500 millió eurós e-Románia projektet

Bár a kormány jóváhagyta a mintegy 500 millió euróba kerülő e-Románia projektet, a parlamentet nem informálta.

Az e-Románia projekt célja a közérdekű információkat elérhetővé tenni az állampolgárok és a vállalatok számára. Az összköltsége közel fél milliárd euró, azonban a parlament **Varujan Pambuccian** vezette kommunikációs és távközlési szakbizottsága nem tájékozott az ügyben.

„Ha egy információs internetes oldalról beszélünk, akkor az összeg óriási. Ha egy e-government applikációról beszélünk, akkor nagyon kicsi” – véli Varujan Pambuccian.

2009-ben a távközlési és kommunikációs tárca pályázatot írt ki egy e-government típusú portál elkészítésére. Akkor még csak 42 millió eurós Áfa nélküli összköltségre írtak. (*realitatea*)

Apróhirdetések felvétele:

NAPONTA 9-15 óráig,
CSÜTÖRTÖKÖN 11.30 óráig!

Válassza a legjobbat!

Földrengés-veszélyes épületek

Előbb megerősítés, utána biztosítás

A kormány úgy döntött, az I-es kockázati besorolású földrengésveszélyes házakban található lakásokra csak a szerkezeti megerősítés után lehet földrengésbiztosítást kötni, akkor is, ha közben életbe lép a kötelező lakásbiztosítási törvény.

A lépést a biztosítótársaságok kérésére tette meg a kormány, akik közölték, ezt a kockázatot nem vállalják.

A március elején kidolgozott dokumentumból kiderül, a lakások kötelező biztosítását előíró 2008/260-as törvényben semmilyen kivétel nem szerepel, de az is benne van, hogy ezeknél az ingatlanoknál földrengés esetén biztos és nem csak lehetséges a kár, ez pedig ellentmond a biztosítás alapelveinek, amely szerint a biztosítási kockázat egy jövőben várható, de bizonytalan tényezőre vonatkozik. „A bukaresti prefektúra szerint egy Richter skála szerinti 7-es erősségű földrengés esetén a fővárosban 35 000 épület rongálódna meg, 5000 épületet azonosítottak magas kockázati besorolásúnak és 392 többemeletes háznál I-es fokozatú földrengésveszélyesnek.

Az elmúlt 18 évben országosan alig 14 épület szerkezeti megerősítését fejezték be, ezek közül 12 van Bukarestben, más épületeknél a tulajdonosok nem igényelték a támogatást.

A törvény szerint a magánszemélyek földrengésveszélyes ingatlanjainak megerősítési költségeit teljes mértékben az állam finanszírozza, a tulajdonosok egyenlő arányban részletekben legfeljebb 25 év alatt fizetik vissza a kamatmentes költséget. Az épület ez időre jelzálog alá kerül. Hivatalos források év elején azt jelezték a MEDIAFAX-nak, hogy a kormány hajlandó lenne elengedni a jelzáloggaranciát, hogy felgyorsítsa a földrengésveszélyes épületek felújítását. A legtöbb ilyen épület Bukarestben van, illetve a kritikus régiókban, Vranceában, a Bánságban és Fogaras környékén. (*Mediafax*)

Royal Sales International

TERMÉK-BEMUTATÓ

tart április 7-én és 8-án 18 óráig a nagybányai SILVIA panzióban (16. Február u. 1. sz., a 9-es autóbussz útvonalán)

- mikroszálás kendő -
- titánium edények -
- Dr. Förster táplálékkiegészítő -
- testápoló szerek - reuma elleni kenőcs (lóbalszam)

Szeretettel várjuk egy finom csirkeraguval!

APRÓHIRDETÉS

- Időseknél mellé állandó GONDOZÓT keresek. Tel: 0741-500112
- KOLTÓN összközművesített 25 árú telek ELADÓ. Aszfaltos úttal. Tel: 0724823612
- NAGYBÁNYÁN, jutányos áron, kétszobás lakás ELADÓ, I. em-i, konvektoros, parkettás. 0721517182

FESTMÉNYEKET VÁSÁROLOK. A hirdetés érvényes egész évben. Tel: 275793, 0740.685721.

• Külföldi GYŰJTŐ VÁSÁROLOK: régi, antik tárgyakat, festményeket, ezüst tárgyakat, faliórákat, zsebórákat, bronzszobrokat, 1945 előtti könyveket és képeslapokat. Tel.: 0741-986855

• Ingyenesen elszállítok az Ön lakásáról hulladék elektromos készülékeket. Tv-kezt javítok. 0262-437145; 0721-139102

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk minden családtagnak, rokonnak, szomszédoknak, ismerősöknek és mindenkinek, akik a szeretett édesanya, nagymama, anyós

LÓNHARDT ERZSÉBET temetésén részt vettek, koszorút és virágot hoztak, fájdalmunkon enyhítettek, bánatunkban mellettünk álltak. A gyászoló család

MEGEMLÉKEZÉS

Könnyes szemmel, örökké tartó fájdalommal emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, testvérre és sógorra **KENYERES TAMÁSRA (TOMI)**

aki április 1-én volt 9 éve, hogy itthagyt bennünket.

"Nem bírtad már tovább, tested megszökött,

De lélekben ittmaradtál szeretted között

Soha nem halványul szívünkben emléked,

Soha nem szűnik meg lelkünk gyásza érted.

Még fáj nagyon, s talán örökké így marad,

De mindig velünk leszel, az id bárhogy is halad"

Bánatos felesége és két lánya Orsika és Annamária

A.F. IOSIP TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

Horea utca 6. szám, tel.
0262-213855; 0769-664082;
0731-302042; 0745-337534;
0743-158455
Nagybányán ingyenes szállítás.

Kiadja a GENIUS Kft. Nagybánya

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

430083 Nagybánya
V. Babeş u. 62. sz.
Tel/fax: 00(40)262-218.204
http://www.hhrf.org/busz
e-mail: ujszo@frauenbach.alphamet.ro

Igazgató: Soltz Anna
Főszerkesztő: Szilveszter Mária
Többmunkatársak: Dávid Lajos, Deák László, Simoni Sándor, Tamási Anikó
Szerkesztő: Lónhardt Katalin, Jelemi Annamária
Számítógépes fordítás: Deák László, Dávid Lajos, Tamási Anikó
Nyomdai kivitelezés: Bauer Artur, Szabó Angéla

Köszönet a GENIUS Nyomdán

"Köszönet a postabiztonságos és gyors kézbesítésért a 430083-as címen. A kiadványt nemcsak megértem, hanem látom is. Az új kiadványok megjelenése a szerkesztőség vezetői részéről, és a szerkesztői munkájuk miatt. A szerkesztőség munkáját a 2009-es évben is támogattam. A kiadvány megjelenését a 2009-es évben is támogattam. A kiadvány megjelenését a 2009-es évben is támogattam." - 2009.12.11.

HORGÁSZVERSENY PONTYFOGÁSBAN

II. alkalommal

Színhely: Miszti-tó, Misztótfalu város

2010. április 10-én és 11-én

Feliratkozás a Miszti-tó Menedékházában (Cabana Lac Nistru)

Pantea Virgil úrnál tel. 0745-175336

Feliratkozási díj 400 lej / csapat.

Egy csapat 2 (két) személyből áll 2-2 bottal.

A feliratkozáskor minden résztvevő megkapja a versenyszabályzatot.

Értékes díjakat tűztek ki.

Részletes tájékoztatással a 0262-293048-as telefonon (26-os mellék) közönségszolgálati irodában Bolchiş Eliza szolgál.

Szeretettel várjuk!

Anton Ardelean
polgármester

Forma-1

Parádés Ausztrál Nagydíj

Jenson Button győzelmeivel fejezte be az igen csak változatosra és izgalmasra sikeredett Ausztrál Nagydíj. Már az első kanyarban ütközés történt, az élről induló Vettelnek technikai okok miatt ismét fel kellett adnia a versenyt, a szakadó eső pedig még jobban átrendezte az állást, amiből

Button, Kubica és Massa jött ki a legjobban.

Az idei Ausztrál Nagydíj igen csak izgalmasra sikeredett a bahreini futam után. Vizes pályán miatt már az első kör után ki kellett hozni a biztonsági autót. Michael Schumacher és Fernando Alonso ütközött az első kanyarban, majd egy kanyarral később Kamui Kobayashi, Nico Hulkenberg és Sébastien Buemi kerültek ki a sódérágyba. Míg Schumacher az autó letört szárnyáért a box utcában időzött, a komplett mezőny átrendeződött, és mindketten a mezőny végére kerültek.

A negyedik körben ismét elrajtoltak, első helyét Sebastian Vettelnek a 26. körig sikerült tartania, de a technika ismét közbeszólt, ezúttal a fék hagyta cserben és kiállni kényszerült. Mögötte Jenson Button egy jó stratégiával a második helyre került, majd átvette a vezetést és sikerült olyan elnyit kiatóznia, hogy jóformán még a kerék és üzemanyag kímélésre is futotta. A kilencedik helyről rajtoló Kubica a másodikra autózott, és bárki próbálkozására ellenére sem engedte át az első megillet helyet. Bár ezzel Nico Rosberg, Felipe Massa és Lewis Hamilton is próbálkozott.

A harmadik helyen sok bukdácsolás ellenére Felipe Massa végzett. Fernando Alonso az utolsó helyről a negyedikre hozta be a Ferrarit. Alonsonak meg kellett védenie a pontszerző negyedik helyet a gyorsabb Lewis Hamiltontól és Mark Webbertől.

Nico Rosberg az 5. helyen ért célba, míg Lewis Hamilton az akció dús első zései ellenére csak a 6-on végzett. Mögötte Vitantonio Liuzzi a Force Indiával 7-en, Rubens Barichello a Williamsszel 8-on fejezte be unalom mentes futamot.

A Lewis Hamilton és Mark Webber csatározásából Webber jött ki rosszabbul, hisz neki első vezetési szárnyat kellett cserélnie még az utolsó körben, így csak a 9-en ért célba. Mögötte a hátsó mezőny megelvezte az utolsó pontszerző helyen Michael Schumacher zárta a sort. A hétszeres világbajnoknak még szoknia kell az új autót és a szabályokat is.

Az új csapatok közül Jarno Trulli a Lotussal el sem tudott indulni. Vitalij Petrov a 10. kör után esett ki, Adrian Sutil Force India autója megadta magát a 12. körben, a Virgin mindkét pilótája kiállni kényszerült technikai okok miatt. Csak Karun Chandhoknak sikerült befejeznie újoncként a futamot, ezzel teljesítve a csapat elvárását, és tapasztalatot nyerve a következő futamra.

Ausztrál Nagydíj 2010. március 28.

1. Jenson Button (McLaren-Mercedes), 2. Robert Kubica (Renault), 3. Felipe Massa (Ferrari), Fernando Alonso (Ferrari), 5. Nico Rosberg (Mercedes GP), 6. Lewis Hamilton (McLaren-Mercedes).

www.bookline.ro

Könyv, DVD, CD, játék, drogéria, szoftver. Házhoz szállítás Erdélybe!

Avatar - James Cameron varázslatos világa könyvben

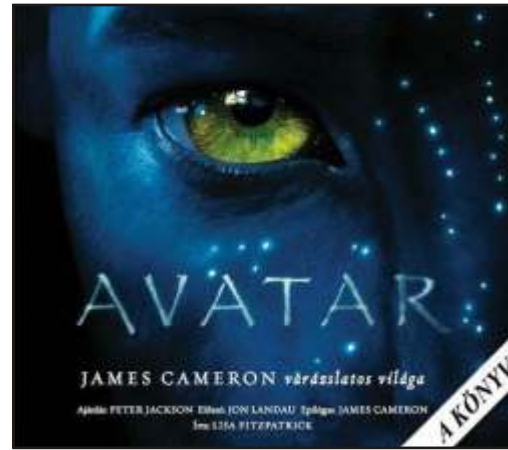
Hogyan alakult ki a Pandora bolygó csodálatos világa? A teremtmények, a növények, a táj? A gépek és a na'vik? Minderre választ kapunk e csodálatosan illusztrált kötetben, amelyet most a bolti árnál 15 %-kal olcsóbban, 62 lejért beszerezhetünk a www.bookline.ro internetes áruházból.

A forgatókönyvtől a vázlaton, a kétdimenziós festményen, a 3D-s modelleken és szobrokon át ez a páratlan kötet bemutatja, milyen kreativitással és kitartó munkával alakították ki a négy évig tartó munka során a fantasztikus látványt. A több mint 200 színes kép a filmiparban ma alkotó legnevesebb művészek – Rob Stromberg (Pán labirintusa, Az arany iránytű); Wayne Barlowe (Pokolfajzat, Harry Potter és a Tűz Serlege); Ryan Church (Star Trek, A győri kora) és Ben Procter (Transformers) – műve, de szerepel a kötetben több mint egy tucat eredeti vázlat és feljegyzés magától a rendezőtől, James Camerontól is.

A Bookline a GLS futárszolgálattal küldi házhoz a könyveket. A szállítási díjak a vásárlás értékétől függően 10 és 30 lej között mozognak.

További részleteket a www.bookline.ro-n található a kedves vásárló.

A Bookline ügyfélszolgálat minden munkanapon az erdélyi vásárlók rendelkezésére áll – magyarországi idő szerint – 8.00-18.00 óra között a 0036-1-235-6070 telefonszámon.

Magyarországi folyóiratok, képesújságok, rejtvényfüzetek

nagy választéka
várja Önöket a
Bukarest sugárút
"C minul Center"
(a Nyomdával
szemben)
46. számú üzletében.

Ugyanott egyéb külföldi lapokat is vehetnek.

Elfizetéseket is felvesszünk.

Érdeklődni a 0735.231715-ös telefonszámon

Apróhirdetések

felvétele:

NAPONTA 9-15 óráig,

CSÜTÖRTÖKÖN

11.30 óráig!

Az oldalt összeállította: Deák László

